

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Fecr Yayınları: 113

Mizanpaj: CİNAS

Kapak: CİNAS

Baskı, Kapak Baskı

KALKAN MATBAACILIK

Büyük San. 1. Cad. 99/32 İskitler

Tel: 0312.3419234-3421656 Ankara

1.Baskı

Temmuz 2008

ISBN: 978-975-6004-46-3

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Rüzgarlı Cad. Rüzgarlı İşhanı No: 2 Kat: 5 Ulus/ANKARA

Tel: (0 312) 310 08 60 – Fax: (0 312) 311 47 89

web: www.fcr.com.tr – e-mail: fcr@fcr.com.tr

İSLAM'IN EVRENSELLİĞİ

Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ

Ankara 2008

Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ

1954 Sivas/Türkiye doğumlu Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ, ilk, orta ve lise tahsilini Sivas'ta tamamladıktan sonra 1973 yılında A. Ü. İlahiyat Fakültesi'ne kaydoldu. Süresi beş yıl olan bu fakülteden 1978 yılında iyi derece ile mezun oldu. Daha sonra, M.E.B. tarafından orta dereceli okullara öğretmen olarak atandı. Öğretmenliği sırasında dil ihtisası için Suudi Arabistan'a gitti (1986-1988). Tekrar yurda dönüşten sonra Erciyes Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yüksek Lisans çalışmasına başladı. 1992 yılında “*Kur'an-ı Kerim'de Dine Davet Usulü*” başlıklı teziyle bu çalışmayı tamamladı ve hemen akabinde aynı enstitü bünyesinde Doktora çalışmasına başladı. Öğretmenliğine devam ederken, 1994 tarihinde Cumhuriyet Ü. İlahiyat Fakültesi'ne Tefsir Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi olarak atandı, 1997 yılında İmam Maturidi'nin “*Te'vilatu Ehli's-Sünne Adlı Eserinin Tefsir Metodolojisi Açısından Tahlil ve Tanıtımı*” başlıklı teziyle Doktora çalışmasını tamamladı. 02.03.1998 yılında Yrd. Doçentliğe, 29.11.2000 tarihinde Doçentliğe, 2.3.2006 tarihinde de profesörlüğe atandı.

“*Kur'an ve Cinsiyet Ayrımcılığı*”, “*Kur'an ve Nesh Problemi*” isimli kitapları son yayınlanan eserlerindedir.

Ayrıca alanında birçok makale ve tebliğleri olan Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ çok iyi derecede Arapça ve İngilizce bilmektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ-----	7
KISALTMALAR-----	9
GİRİŞ	
-----	HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.	
EVRENSELLİK	
-----	HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.	
I. BÖLÜM	
TARİH, KÜLTÜR VE MAHİYET AÇISINDAN İSLAM'IN	
EVRENSELLİĞİ	
-----	HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.	
A) TARİH VE KÜLTÜR AÇISINDAN İSLAM'IN EVRENSELLİĞİ	
-----	HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.	
B) İSLAM'IN EVRENSELLİĞİNİN MAHİYETİ	
-----	HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.	
1. <i>İslam Fitrat (yaratılış) Dinidir</i>	
-----	Ha
ta! Yer işareti tanımlanmamış.	
2. <i>İslam Tevhid İlkesine Dayanır</i>	
-----	Ha
ta! Yer işareti tanımlanmamış.	
3. <i>İslam Akıl ve İlim Dinidir</i>	
-----	Ha
ta! Yer işareti tanımlanmamış.	

II. BÖLÜM

BİREYSEL VE SOSYAL HAYAT AÇISINDAN İSLAM'IN
EVRENSELLİĞİ

----- HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

A) SÜREKLİLİK VE SOSYAL DEĞİŞİM AÇISINDAN İSLÂM'IN
EVRENSELLİĞİ

----- HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

B) HAYATIN BÜTÜNESELLİĞİ AÇISINDAN İSLÂM'IN EVRENSELLİĞİ

----- HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

C) SOSYAL SİSTEMLER AÇISINDAN İSLAM'IN EVRENSELLİĞİ

----- HAT
A! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

SONUÇ

----- HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

BİBLİYOGRAFYA

----- HA
TA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.

ÖNSÖZ

Yirmi birinci yüzyılı idrak ederken, bir taraftan bilim ve teknoloji alanındaki büyük gelişmelere, diğer taraftan bazen aktörü haline geldiğimiz devasa olaylara, acı ve müessif hadiselerle şahit olmaktadır. Birtakım olumlu gelişmelere rağmen, dünyanın birçok yerinde görülen ve gerisinde sömürü ve hâkimiyet politikalarının yattığı savaş ve katliamlar, terör, nükleer ve biyolojik silah tehdidi, ırk, etnik, cinsiyet ve din ayrımı, hukuk ihlalleri, ahlâkî kokuşma, ailenin dağılması, cinsel taciz ve sömürü, adaletsizlikler, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı ve bütün bu faktörlere bağlı olarak ortaya çıkan maddî ve manevî hastalıklar insanlığın ufkunu karartmaktadır. Hâlâ kendisini ve mutluluğunu aramakta olan insanlık, yaratıcı ama yıkıcı bir medeniyetin zehirli meyvelerini t atmaktadır.

Global çapta ekonomi ve siyasetini inisiyatifini ellerinde bulunduranların, sahip oldukları gücü meşruluğun temeli olarak görenlerin kendi dünya görüşlerini ve medeniyet anlayışlarını “Yeni Dünya Düzeni” ismi altında insanlığa dayatıp sömürü ve hâkimiyet alanlarını genişlettiklerine şahit olmaktadır. Bu kesimlerin insanlığın akıl ve vicdanında yer işgal eden değer ve ilkeleri ihlal ederek farklı gördükleri ama benimsemedikleri her şeyi ortadan kaldırmayı veya tek tipleştirmeyi amaçladıkları anlaşılmaktadır. İnsanlığın temel hak ve hürriyetler, hukuk ve demokrasi alanındaki bütün kazanımlarını hiçe sayan bir ilkelik ve pervasızlık örneği sergilenmektedir. Daha garip olan şey, bütün bu gelişmelerin sonucunda ortaya çıkan trajedinin, insanlığın ulaşabileceği

en ideal örnek, hatta tarihin sonu olarak kabul ettirilmeye çalışılmasıdır. Çağımızda bilgi, kültür ve haberleşme üzerinde kurulan tekellerin, yalan ve gerçekleri çarpıtmaya matuf propagandaların etkisiyle büyük bir kavram kargaşası ve zihin karışıklığı yaşanmaktadır.

Bütün bu durumların, dünyanın birçok yerinde duyarlı insanları ve grupları, kaybedilmekte olan insanî değerleri yeniden kurup yaşatmaya, geleneklerini keşfetmeye, meşruiyetin kaynağını evrensel anlamda hak, hukuk ve özgürlükler temelinde aramaya sevk etmesi normaldir. Böylece üzerinde zihin kargaşası yaşanmakta olan evrensellik konusu da, bir taraftan ahlâkî (etik) değerler, demokrasi, hukukun üstünlüğü, hak ve özgürlüklerle, diğer taraftan globalizm ve Yeni Dünya Düzeniyle bağlantılı bir şekilde değişik açılardan insanlığın gündemindedir. Konu, tarih boyunca peygamberlerin ve mümtaz insanların şahıslarında sembolleşen insanî değer ve prensiplerin en mükemmel ve bütüncül örneğini kendisinde toplamakta olan, ancak bu günlerde terörizmle ilişkilendirilmeye çalışılarak şâibe altına alınmaya çalışılan İslam'la bağlantılı olunca, bu söylenenler daha fazla bir anlam ifade eder. İnsanı özünden uzaklaştıran, manevî alanla ve Allah'la ilişkisini zayıflatarak onu üretim ve tüketim makinesinin dişlisi haline getiren, geleneksel değerleri asimile eden, her türlü sömürü ve zulmü meşrulaştıran pagan medeniyeti ve global düzen dayatmaları karşısında, İslam'ın, temelinde ilahî mesajın yer aldığı, insanlığın ortak tecrübeleriyle gelişen insanî ve evrensel değerlerle tam bir uyuşum içerisinde olduğuna inanmaktayız. Ancak İslam'ın, bizzat kendi aslî kaynaklarından hareketle doğru bir şekilde insanlığa takdim edilip çağın idrakine sunulmasında problemler yaşandığı da bir vakiydir. Bu alanda yapılacak ilmî çalışmalara ve özgün yorumlara ihtiyaç vardır.

Bu amaçla geniş bir okuyucu kitlesi için hazırladığımız bu eserde, İslam'ın evrensel boyutu üzerinde durduk. Değişik açılardan ele alıp vurgulamaya çalıştığımız bu boyut, onu

insanlığın geçmişiyle, yaşanmakta olan anla ve gelecekle bütünüleştirmektedir. Bu çalışmanın hem kendi kúltür ve medeniyetimizi tanıma yönünden, hem de yaşanılan bu kaos döneminde insanlığa sunulan bir kurtuluş mesajı olması yönünden önem taşıdığına inanmaktayız.

Bir giriş ve iki bölümünden oluşan eserin giriş bölümünde “evrensellik” üzerinde durularak kavramın anlam çerçevesi çizilmeye çalışılmış, onunla ilgili kriterler belirlenme yoluna gidilmiştir. Birinci bölümde, İslam’ın evrensel boyutuna tarih, kúltür ve mahiyet açasından yaklaşılarak konu Kur’an’dan hareketle ve daha önceki ilahî mesajlarla da bütünlük içerisinde fitrat, tevhid, akıl ve ilim bağlamında ele alınıp işlenmiştir. İkinci Bölümde İslam’ın evrensel boyutuna bireysel ve sosyal hayatın düzenlenmesi açasından yaklaşılmış, konu sosyal değişme, kúltür, gelenek ve sosyal sistemler açasından ele alınıp değerlendirilmiştir.

Olabildiğince kısa ve öz olarak hazırladığımız bu eserin milletimiz ve bütün insanlık için hayırlara vesile olmasını diler, eserin hazırlanıp yayınlanmasında yardımlarını esirgemeyen Fecr Yayınları yönetici ve çalışanlarına en kalbî şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ